

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 138/23

Luxemburg, 13 september 2023

Arrest van het Gerecht in zaak T-65/18 RENV | Venezuela / Raad

Het Gerecht verwerpt het beroep van Venezuela tegen de beperkende maatregelen van de EU

Gelet op de verslechtering van de situatie in Venezuela op het gebied van de mensenrechten, de rechtsstaat en de democratie heeft de Raad van de Europese Unie op 13 november 2017 beperkende maatregelen vastgesteld.¹ Deze maatregelen voorzagen in hoofdzaak in een verbod om uitrusting die voor binnenlandse repressie kan worden gebruikt en diensten in verband met die uitrusting en met militaire uitrusting te verkopen, te leveren of over te dragen aan – of uit te voeren naar – natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen in Venezuela, alsook om bedoelde uitrusting en diensten te verkopen, te leveren, over te dragen of uit te voeren voor gebruik in dat land.

Op 6 februari 2018 heeft Venezuela bij het Gerecht van de Europese Unie een beroep tot nietigverklaring tegen verordening 2017/2063 ingesteld voor zover de bepalingen van deze verordening haar betreffen. Vervolgens heeft Venezuela haar beroep aldus aangepast dat het ook zag op besluit 2018/1656 en uitvoeringsverordening 2018/1653², waarbij de Raad de vastgestelde beperkende maatregelen heeft verlengd respectievelijk gewijzigd.

Bij arrest van 20 september 2019 heeft het Gerecht dat beroep niet-ontvankelijk verklaard omdat de litigieuze maatregelen de rechtspositie van Venezuela niet rechtsreeks raken.³ Op 22 juni 2021 heeft het Hof, waar Venezuela hogere voorziening bij heeft ingesteld, het arrest van het Gerecht vernietigd⁴ voor zover daarbij het door Venezuela ingestelde beroep tot nietigverklaring van de artikelen 2, 3, 6 en 7 van verordening 2017/2063 niet-ontvankelijk was verklaard, en de zaak terugverwezen naar het Gerecht voor een uitspraak ten gronde.

In zijn arrest van heden **verwerpt het Gerecht alle argumenten die Venezuela heeft aangevoerd ter ondersteuning van haar verzoek tot nietigverklaring van de artikelen 2, 3, 6 en 7 van verordening 2017/2063.**

Ten eerste oordeelt het Gerecht dat Venezuela niet het recht had om te worden gehoord vóór de vaststelling van de litigieuze maatregelen, die maatregelen van algemene strekking vormen. Het recht om te worden gehoord geldt namelijk voor individuele maatregelen tegen een persoon en kan niet worden ingeroepen in het kader van de vaststelling van maatregelen van algemene strekking.

¹ Verordening (EU) 2017/2063 van de Raad van 13 november 2017 betreffende beperkende maatregelen in het licht van de situatie in Venezuela (PB 2017, L 295, blz. 21).

² Besluit (GBVB) 2018/1656 van de Raad van 6 november 2018 tot wijziging van besluit (GBVB) 2017/2074 2017 betreffende beperkende maatregelen in het licht van de situatie in Venezuela (PB 2018, L 276, blz. 10) en uitvoeringsverordening (EU) 2018/1653 van de Raad van 6 november 2018 tot uitvoering van verordening (EU) 2017/2063 betreffende beperkende maatregelen in het licht van de situatie in Venezuela (PB 2018, L 276, blz. 1).

³ Arrest van 20 september 2019, Venezuela/Raad, [T-65/18](#).

⁴ Arrest van 22 juni 2021, Venezuela/Raad, [C-872/19 P](#), zie ook [CP N° 112/21](#).

Bovendien zou het horen van een betrokken derde land voorafgaand aan de vaststelling van beperkende maatregelen waarmee uitvoering wordt gegeven aan een keuze op het gebied van het buitenlands beleid, erop neerkomen dat de Raad wordt verplicht besprekingen te voeren die verwant zijn aan internationale onderhandelingen met dat land. Dit zou het effect dat wordt beoogd met het opleggen van beperkende maatregelen aan dat land, namelijk druk op dat land uitoefenen teneinde een gedragswijziging teweeg te brengen, uithollen.

Wat ten tweede de motiveringsplicht van de Raad betreft, merkt het Gerecht op dat de algemene situatie die tot de vaststelling van de beperkende maatregelen heeft geleid en de met die maatregelen nagestreefde doelstellingen uitvoerig door de Raad zijn uiteengezet, en dat Venezuela daar niet onkundig van kon zijn.

Wat ten derde de argumenten inzake materiële onjuistheid van de feiten en een kennelijk onjuiste beoordeling van de politieke situatie in Venezuela betreft, stelt het Gerecht om te beginnen vast dat de Raad zich heeft gebaseerd op geloofwaardige en betrouwbare informatie om de situatie in Venezuela te beoordelen, zonder dat dit land heeft aangetoond dat de aangevoerde feiten materiële onjuistheden bevatten. Voorts kon de Raad oordelen dat ten tijde van de vaststelling van de bestreden verordening voldoende vaststond dat er in Venezuela sprake was van geweld en buitensporig gebruik van dwang alsmede van schendingen of misbruik van de mensenrechten en van ondermijning van de democratie, en dat er een risico bestond dat dergelijke problemen zich in de toekomst opnieuw zouden voordoen. De Raad kon derhalve, zonder een kennelijke beoordelingsfout te maken, concluderen dat de democratie, de rechtsstaat en de mensenrechten in Venezuela werden ondermijnd.

Ten vierde verwerpt het Gerecht de argumenten van Venezuela met betrekking tot de oplegging van tegenmaatregelen en schending van het internationaal recht. Dienaangaande is het Gerecht allereerst van oordeel dat de litigieuze maatregelen geen tegenmaatregelen vormen, aangezien de betrokken beperkende maatregelen niet beantwoorden aan de voorwaarden van de in 2001 door de Commissie voor Internationaal Recht van de Verenigde Naties goedgekeurde ontwerpartikelen over de verantwoordelijkheid van staten voor internationale onrechtmatige daden. Voorts verwerpt het Gerecht, overeenkomstig de rechtspraak, het argument van Venezuela dat de Raad niet bevoegd is om deze beperkende maatregelen vast te stellen zonder voorafgaande toestemming van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. Het Gerecht voegt hieraan toe dat Venezuela niet heeft aangetoond dat er sprake is van „een als recht aanvaarde algemene gewoonte” volgens welke een dergelijke toestemming moet worden verkregen alvorens de Raad beperkende maatregelen vaststelt. Vervolgens verwerpt het Gerecht de argumenten van Venezuela betreffende schending van de overeenkomsten van de Wereldhandelsorganisatie (WTO). Venezuela betoogt namelijk niet dat de bestreden verordening uitdrukkelijk verwijst naar bepalingen van de WTO-overeenkomsten en voorts heeft zij niet aangegeven met welke handelingen en bij welke gelegenheid de Unie door middel van de bestreden verordening uitvoering heeft willen geven aan een in het kader van de WTO aangegane bijzondere verplichting. Ten slotte verwerpt het Gerecht ook het argument dat de Raad een extraterritoriale bevoegdheid uitoefent. In dit verband merkt het Gerecht op dat de betrokken beperkende maatregelen betrekking hebben op personen en situaties die *ratione loci* of *ratione personae* onder de jurisdictie van de lidstaten vallen. Tegen deze achtergrond herinnert het Gerecht eraan dat de bevoegdheid van de Raad om beperkende maatregelen vast te stellen past in het kader van de autonome maatregelen van de Unie die in het kader van het Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid (GBVB) worden vastgesteld, die met name tot doel hebben de naleving te verzekeren van de verplichtingen *erga omnes partes* om de beginselen in acht te nemen die voortvloeien uit het algemeen internationaal recht en uit de internationale instrumenten van universele of nagenoeg universele aard, met name artikel 1 van het Handvest van de Verenigde Naties.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

NOTA BENE: Bij het Hof van Justitie kan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld tegen een arrest of een beschikking van het Gerecht. In beginsel heeft de hogere voorziening geen opschortende werking. Indien de hogere voorziening ontvankelijk en gegrond is, vernietigt het Hof de beslissing van het Gerecht. Ingeval de zaak in staat van wijzen is, kan het Hof de zaak zelf afdoen. In het omgekeerde geval verwijst het de zaak terug naar het Gerecht, dat aan de door het Hof in het kader van de hogere voorziening gegeven beslissing is gebonden.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht niet bindt.

De [volledige tekst van het arrest en in voorkomend geval de samenvatting ervan](#) zijn op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎(+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via „[Europe by Satellite](#)” ☎(+32) 2 2964106

Volg ons!

